

सिस्ने गाउँपालिकाको सेनेटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: - २०७७/०२/०१

प्रस्तावना: सामुदायिक विधालयमा अध्यानरत किशोरावस्थाका छात्राहरुलाई महिनावारीका समयमा आवश्यक पर्ने महिनावारी व्यवस्थापन सामग्री उपलब्ध गराई उनीहरुको स्वास्थ्यमा सुधार गरी सोही कारणबाट विधालय छाड्ने समस्या समाधान गर्ने गुणस्तरिय शिक्षाको प्रत्याभुती गर्ने र महिनावारी व्यवस्थापन सामग्रीको दिगो विसर्जन तथा पुनः प्रयोग गर्न सकिने सामग्रीको प्रयोग गर्ने तर्फ उत्प्रेरित गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

विनियोजन ऐन २०७६ को दफा ९ को उपदफा १ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदले देहायको कार्यविधि बनाई लागु गरेको छ ।

परिच्छेद - १ प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस कार्यविधिको नाम सेनेटरी प्याड वितरण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७६ रहेको छ ।

२. यो कार्यविधि नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ र आर्थिक वर्ष २०७६। ७७ सम्म लागु रहनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्का अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

(क) कार्यपालिका भन्नाले नेपालको संविधान बमोजिम गठन भएका गाउँ कार्यपालिका तथा नगर कार्यपालिका सम्झनु पर्दछ ।

(ख) छात्रा भन्नाले सामुदायिक विधालयमा अध्यानरत किशोरावस्थाका महिनावारी हुने उमेर समुहका छात्रा सम्झनु पर्दछ ।

(ग) मन्त्रालय भन्नाले शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

(घ) महिनावारी व्यवस्थापन सामग्री भन्नाले महिनावारीका समयमा प्रयोग गर्ने सेनेटरी प्याड टेम्पोन र महिनावारी कप समेत सम्झनु पर्छ ।

(ङ) महिला तथा बालबालिका शाखा भन्नाले स्थानीय तहमा महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक सम्बन्धी काम गर्ने गरी तोकिएको शाखा वा त्यस्तो काम गर्ने जिम्मेवारी पाएको कर्मचारी कार्यरत रहेकोले अन्य शाखा सम्झनु पर्छ ।

(च) विधालय भन्नाले सामुदायिकविधालय सम्झनु पर्छ ।

(छ) शिक्षा शाखा भन्नाले स्थानीय तहमा शिक्षा सम्बन्धी काम गर्ने शाखा वा त्यस्तो काम गर्ने जिम्मेवारी पाएको कर्मचारी कार्यरत रहेको अन्य शाखा सम्झनु पर्छ ।

(ज) सम्पर्क व्यक्ति भन्नाले छात्राहरुलाई महिनावारी व्यवस्थापन सामग्री वितरण तथा भण्डारणको जिम्मेवारी दिइएका विधालयका शिक्षक तथा कर्मचारी सम्झनु पर्छ ।

(झ) स्थानीय तह भन्नाले नेपालको संविधान बमोजिम गठन भएका गाउँपालिका वा नगरपालिका सम्झनु पर्छ र सो शब्दले उपमहानगरपालिका र महानगरपालिका समेतलाई जनाउँछ ।

(ञ) स्वास्थ्य शाखा भन्नाले स्थानीय तहमा स्वास्थ्य सम्बन्धी काम गर्ने शाखा वा त्यस्तो काम गर्ने जिम्मेवारी पाएको कर्मचारी कार्यरत रहेको अन्य शाखा सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-२

बजेट तथा खरिद व्यवस्थापन

- ३. छात्राहरुको संख्या यकिन गर्ने:** (१) मन्त्रालयले प्रत्येक स्थानीय तहका सबै सामुदायिक विधालयमा अध्यानरत छात्राहरुको तथ्याङ्क संकलन र अध्यावधिक गर्न लगाउनु पर्ने छ ।
- २ मन्त्रालयले उपदफा (१) बमोजिमको तथ्याङ्कका आधारमा रहेका स्थानीय तहलाई सेनिटरी प्याड खरिद गर्न आवश्यक पर्ने वजेट यकिन गरी अर्थ मन्त्रालयसंग माग गर्नुपर्ने छ ।
- ३ मन्त्रालयको मागका आधारमा अर्थ मन्त्रालयले स्थानीय तहलाई आवश्यक पर्ने बजेट उपलब्ध गराउनु पर्दछ ।
- ४ उपदफा (३) बमोजिम प्राप्त भएको बजेटलाई स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्रका सामुदायिक विधालयहरुको शैक्षिक सुचना व्यवस्थापन प्रणालीको तथ्याङ्कसंग भिडार्ई अनुसूची १ मा उल्लेख गरिए बमोजिमको गुणस्तरको सेनिटरी प्याड प्रचलित कानून बमोजिम खरिद गर्नुपर्नेछ ।
- ५ उपदफा (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि स्थानीय तहले तोकिएको गुणस्तरमा कमी नहुने गरी स्थानीयस्तरमा निमित्त पुनः प्रयोग गर्न सकिने सेनिटरी प्याडको व्यवस्था गर्न बाधा पर्ने छैन ।

परिच्छेद - ३

सेनिटरी प्याड भण्डारण र वितरण

- (४) सुरक्षित भण्डार गर्नु पर्ने:** (१) ;स्थानीय तहले दफा ३ बमोजिम खरिद गरेका सेनिटरी प्याडको सुरक्षित किसिमले भण्डारणको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
- २ उपदफा (१) बमोजिम भण्डारण गर्दा सेनिटरी प्याडको गुणस्तरमा असर नपर्ने गरी व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ ।
- (५) विधालयलाई सेनिटरी प्याड वितरण:** (१) विधालयले आफ्ना छात्राहरुको संख्याका आधारमा आवश्यक पर्ने सेनिटरी प्याड शिक्षा शाखा मार्फत स्थानीय तहमा माग गरी पठाउनु पर्ने छ ।
- २ उपदफा १ बमोजिम माग भएको संख्यालाई शिक्षा शाखाले स्थानीय तहमा भएको शैक्षिक व्यवस्थापन सुचना प्रणालीको तथ्याङ्कसंग भिडार्ई विधालयलाई आवश्यक हुने संख्यामा सेनिटरी प्याडको उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।
- ३ स्थानीय तहले उपदफा २ बमोजिम प्रत्येक विधालयलाई उपलब्ध गराएको सेनिटरी प्याडको अभिलेख अलग अलग रुपमा राख्नु पर्नेछ ।
- (४) स्थानीय तहले विधालयहरुसंग समन्वय गरी विधालयको आवश्यकता वजारमा प्याडको उपलब्धता प्याडको उत्पादन तथा प्रयोग गर्ने मिति स्थानीय तह तथा विधालयहरुमा भण्डारण क्षमता जस्ता पक्षहरुमा ध्यान दिई त्रैमासिक चौमासिक वा अर्धवार्षिक रुपमा वितरण गर्न सकिनेछ ।
- ६ छात्राहरुलाई सेनिटरी प्याड वितरण:** (१) विधालयले दफा ५ बमोजिम उपलब्ध सेनिटरी प्याडको अभिलेख जिन्सी खातामा व्यवस्थित रुपले राख्नु पर्ने छ ।
- २) विधालयले छात्राहरुको नाम नाम स्पष्ट खुल्ने गरी अभिलेख अध्यावधिक गर्नुपर्नेछ ।
- ३) सेनिटरी प्याड वितरणका लागि विधालयमा नर्स उपलब्ध भएसम्म नर्सलाई सम्पर्क व्यक्ति तोकनु पर्ने छ । विधालयमा नर्स उपलब्ध नभएको अवस्थामा महिला शिक्षक वा प्रारम्भिक बाल विकासका महिला सहजकर्ता वा महिला कार्यालय सहयोगी वा स्वास्थ्य जनसंख्या र वातावरण विषय अध्यापन गर्ने शिक्षकलाई सम्पर्क व्यक्ति तोकौं सेनिटरी प्याड भण्डारण र वितरण गर्ने कार्यको जिम्मेवारी दिनुपर्दछ ।
- ४) विधालयका सम्पर्क व्यक्तिले छात्राहरुलाई एउटा महिनावारी चक्रका लागि बढिमा सोह्र वटासम्म सेनिटरी प्याड उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- ५) उपदफा ४ बमोजिम वितरण गरेको सेनिटरी प्याडको अभिलेख तथा बुझिलिएको भर्पाई सुरक्षित गरी राख्ने दायित्व सम्पर्क व्यक्तिको हुनेछ ।

- ६) सम्पर्क व्यक्तिले छात्राहरुलाई सेनिटरी प्याड उपलब्ध गराउनु अघि प्रयोग गर्ने तरिका सम्बन्धमा आधारभुत जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- ७) यस दफा बमोजिम छात्राहरुलाई वितरण गरिने सेनिटरी प्याडको दुरुपयोग हुन नदिने दायित्व विधालयको प्रधानाध्यापकको हुनेछ ।
- ८) यस दफा बमोजिम वितरण गरेको सेनिटरी प्याडको वितरण प्रत्येक महिनाको पहिलो हप्ता विधालयको सुचना पाटीमा टाँस गरी सार्वजनिक गर्नु पर्ने छ ।

परिच्छेद - ४

सेनिटरी प्याडको प्रयोग तथा विसर्जनको व्यवस्था

- (७) सचेतना सामाग्रीको उत्पादन तथा प्रशारण:** १) छात्राहरुलाई वितरण हुने सेनिटरी प्याडको गुणस्तर प्रयोग गर्ने तरिका प्रयोग पश्चात त्यसको दिगो विसर्जन लगायतका विषयमा श्रव्य दृश्य सामाग्री तथा हाते पुस्तिका तयार गरी स्थानीय तहहरुलाई उपलब्ध गराउने दायित्व स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको हुनेछ ।
- २) उपदफा १ बमोजिमको जानकारीमुलक सामाग्री नेपाल सरकार प्रदेश सरकार लगायतका सबै स्थानीय तहको वेवसाइट मार्फत सरोकारवाल सबैलाई जानकारी हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्नेछ ।
- (८) स्थानीय तहमा सचेतना कार्यक्रम:** १) स्थानीय तहले महिनावारी स्वास्थ्य किशोरी स्वास्थ्य तथा सेनिटरी प्याडको प्रयोग र प्रयोग पश्चात त्यसको दिगो विसर्जन सम्बन्धमा सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
- २) उपदफा १ बमोजिम सञ्चालन हुने सचेतना कार्यक्रममा स्थानीय तहको शिक्षा शाखा स्वास्थ्य शाखा एवं महिला तथा बालबालिका शाखामा कार्यरत कर्मचारी तथा विधालयका सम्पर्क व्यक्ति कर्मचारी शिक्षक विधालय व्यवस्थापन समिति शिक्षक अभिभावन संघ स्थानीय आमा समुह लगायत गैर सरकारी संस्थाको परिचालन गर्न सकिनेछ ।
- ९) सेनिटरी प्याडको विसर्जन:** १) प्रयोग भएका महिनावारी व्यवस्थापन सामाग्रीहरुलाई वातावरणमा प्रतिकुल असर नपर्ने गरी दिगो विसर्जन गर्न विधालयको हाताभित्र खाल्डो खनी पुर्नु पर्नेछ ।
- २) विधालयको हातामा पुर्ने ठाँउको अभाव भएमा अन्य फोहोर मैला सरह यस्ता बस्तुहरुको विसर्जन गर्नु पर्नेछ ।
- ३) उपदफा १ बमोजिम विसर्जन व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने प्राविधिक सहयोग स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र वन तथा वातावरण मन्त्रालयले उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ५

१०. स्थानिय तहस्तरीय सेनिटरी प्याड वितरण तथा व्यवस्थापन समिति: प्रत्येक स्थानीय तहका सामुदायिक विधालयका छात्राहरुका लागि सेनिटरी प्याड वितरण तथा व्यवस्थापन कार्यमा आवश्यकताअनुसार समन्वय सहजीकरण र अनुगमन गर्न देहाय बमोजिमको एक स्थानीय तहस्तरीय सेनिटरी प्याड वितरण तथा व्यवस्थापन समिति रहनेछः

(क) स्थानीय तहको उपप्रमुख वा उपाध्यक्ष	-संयोजक
(ख) कार्यपालिका महिला सदस्यहरुमध्ये कार्यपालिकाले तोकेको एकजना	-सदस्य
(ग) स्वास्थ्य शाखाका अधिकृत वा कर्मचारी एकजना	-सदस्य
(घ) विधालयका सम्पर्क व्यक्तिमध्येबाट स्थानीय तहले तोकेको दुईजना	-सदस्य
(ङ) महिला तथा बालबालिका शाखाका अधिकृत वा कर्मचारी एकजना	-सदस्य
(च) शिक्षा शाखाका अधिकृत वा कर्मचारी एकजना	-सदस्य सचिव
- २) समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार संयोजकले तोकेको मिति समय र स्थानमा बस्नेछ ।

- ३) समितिका बैठकमा आवश्यकता अनुसार आमन्त्रण गर्न सकिनेछ स
- ४) समितिको बैठकको कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

११. स्थानीय तहस्तरीय सेनिटरी प्याड वितरण तथा व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार: स्थानीय तहस्तरीय सेनिटरी प्याड वितरण तथा व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ ।

- (क) स्थानीय तहभित्रका सामुदायिक विधालयका छात्राहरुलाई आवश्यक पर्ने सेनिटरी प्याड समयमै खरिद तथा वितरण भए नभएको अनुगमण गर्ने
- (ख) आफ्नो स्थानीय तहभित्रका सामुदायिक विधालयमा सेनिटरी प्याड उपलब्ध भए नभएको उपलब्ध ससामाग्रीको सदुपयोग भए नभएको र प्रयोग गरेका सामग्रीको वातावरण प्रतिकुल असर नपर्ने गरी विसर्जन भए नभएको अनुगमण गरी आवश्यक निर्देशन दिनुका साथै आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्ने
- (ग) स्थानीयस्तरमा सेनिटरी प्याड उत्पादन गर्न उध्मीहरुसंग समन्वय र सहकार्य गर्ने
- (घ) अन्य आवश्यक कार्य गर्ने ।

१२. विधालयस्तरीय सेनिटरी प्याड वितरण तथा व्यवस्थापन समिति: सामुदायिक विधालयमा सेनिटरी प्याडको प्राप्ति सुरक्षित भण्डारण वितरण सदुपयोग तथा किशोरी स्वास्थ्य र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी सचेतनाका लागि देहाय बमोजिम एक विधालयस्तरीय सेनिटरी प्याड वितरण तथा व्यवस्थापन समिति रहनेछ:

(क) प्रधानाध्यापक	-संयोजक
(ख) स्वास्थ्य जनसंख्या र वातावरण वा सामाजिक विषयका शिक्षक एकजना	-सदस्य
(ग) महिला शिक्षक	-सदस्य
(घ) प्रधानाध्यापकले तोकेका किशोरी छात्राहरुका प्रतिनिधि दुईजना	-सदस्य
(ङ) विधालय रहेको क्षेत्रको स्वास्थ्य स्वयंमसेविका	-सदस्य
(च) विधालयका सम्पर्क व्यक्ति	-सदस्य सचिव

२) समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार संयोजकले तोकेको मिति समय र स्थानमा बस्नेछ

३) समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ

४) समितिको बैठकको कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

१३. विधालयस्तरीय सेनिटरीप्याड वितरण तथा व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार: विधालय स्तरीय सेनिटरी प्याड वितरण तथा व्यवस्थापन समितिको काम कर्तव्य अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:

- क) विधालयका छात्राहरुको संख्याको आधारमा आवश्यक पर्ने सेनिटरी प्याड स्थानीय तहसंग माग गर्ने
- ख) विधालयमा प्राप्त सेनिटरी प्याडको अभिलेख राखी आवश्यकतानुसार छात्रालाई वितरण गर्ने
- ग) वातावरणमा प्रतिकुल असर नपर्ने गरी सेनिटरी प्याड विसर्जनको व्यवस्था मिलाउने
- घ) सेनिटरी प्याडको सदुपयोग विसर्जन र महिनावारी व्यवस्थापन सम्बन्धमा शिक्षक छात्रा तथा अन्य सरोकारवालहरुलाई सचेताना सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने
- ङ) अन्य आवश्यक कार्य गर्ने

परिच्छेद -६

विविध

१४) गुनासो सम्बन्धी व्यवस्था: खरिद भएको सेनिटरी प्याडको गुणस्तर पर्याप्त नभएको सुरक्षित तवरबाट भण्डारण भए नभएको छात्राहरुको आवश्यकता अनुसार वितरण भए नभएको महिनावारी स्वास्थ्य र किशोरी स्वास्थ्यका विषयमा छात्राहरुलाई जानकारी तथा शिक्षा दिने गरिए नगरिएको सम्बन्धमा गुनासो संकलन गर्न स्थानीय तह र विधालयले आफ्नो हाताभित्र एउटा गुनासो पेटिकाको व्यवस्था गरी प्राप्त गुनासोको सम्बोधन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

१५. दिर्घकालिन स्रोत व्यवस्थापन:

- १) स्थानीय तहले पारिवारिक आर्थिक अवस्थाका कारणले सेनिटरी प्याड जुटाउन नसक्ने सामुदायिक क्षेत्रको नियमित सामुदायिक विधालयमा अध्यनरत कुनै पनि छात्राले विधालय छाड्नु नपर्ने अवस्थाको सुनिश्चितता गर्नु पर्नेछ ।
- २) स्थानीय तहको स्रोत निजि तथा व्यावसायिक क्षेत्रको नियमित सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत पर्ने स्रोत र विधालयको आफ्नो स्रोत समेत परिचालन गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।
- ३) बजेट दिगो व्यवस्थापन गर्दा तीन तहका सरकारबीच सहयोग र सहकार्य समेतको अवधारणालाई अवलम्बन गर्नु पर्नेछ ।
- ४) नेपाल सरकारबाट सःशर्त अनुदानको रुपमा वित्तीय हस्तान्तरणमार्फत प्राप्त भएको स्रोत सेनिटरी प्याड खरिद गर्न बाहेक अन्य तालिम तलव भत्ता ढुवानी प्राथमिक उपचार सामग्री खरिद जस्ता कुनै पनि कार्यमा खर्च गर्न पाइने छैन ।
- ५) स्थानीयतहहरुले आफ्नै स्रोतमा बजेट व्यवस्था गरी बैकल्पिक महिनावारी व्यवस्थापनका सामग्रीहरु जस्तै: टेम्पोन तथा महिनावारी कप खरिद गरी वितरण गर्न सकिनेछ ।

१६) सेनिटरी प्याड सम्बन्धी बैकल्पिक व्यवस्था: १) स्थानीय तहहरुले एक आपसमा समन्वय गरी स्थानीय श्रोत ज्ञान सीप र उधमशीलता प्रवर्द्धन हुने गरी स्थानीयस्तरमा नै सेनिटरी प्याडको उत्पादन उपयोग र वितरण गर्ने सक्नेछन ।

- २) स्थानीय स्तरमा उत्पादित सेनिटरी प्याडको गुणस्तर अनुसुची २ मा ख भए बमोजिम हुनुपर्नेछ ।
- ३) स्थानीय तहले सेनिटरी प्याड प्रयोग गर्ने छात्राहरुको स्वास्थ्यमा असर नपुग्ने र उक्त सामाग्रीको गुणस्तरमा कुनै पनि सम्झौता नहुने अवस्थाको सुनिश्चितता गर्नुपर्नेछ ।
- ४) स्थानीयस्तरमा सेनिटरी प्याड उत्पादन गर्दा पन्चानब्बे प्रतिशत भन्दा बढी सुतीको कपडा प्रयोग गर्नु पर्नेछ । यस कार्यविधिको दफा १२ बमोजिमको समितिको निर्णय अनुसार सेनिटरी प्याडको गुणस्तर सुनिश्चित गर्नु पर्नेछ । यसरी उत्पादन गरिएको सामाग्रीको सही प्रयोगका लागि स्थानीय तह तथा विधालयहरुले चेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
- ५) महिनावारी स्वास्थ्य प्रजनन स्वास्थ्य सेनिटरी प्याडको प्रयोग तथा विसर्जन सम्बन्धमा स्वास्थ्य तथा समावेश तथा एकिकृत गरी सम्बन्धीत छात्राहरु सम्पर्क व्यक्ति र अन्य सरोकारवाल पक्षलाई अभिमुखीकरण वा यस्तै अन्य माध्यमबाट जानकारी गराउनु पर्ने छ ।
- ६) सेनिटरी प्याड वितरणको कार्यक्रम व्यवस्थित रुपमा सञ्चालन गर्ने सन्दर्भमा स्थानीय तहले विधालयको शैक्षिक व्यवस्थापन सुचना प्रणालीको तथाङ्कसंग सत्यापन गरी सेनिटरी प्याड आवश्यक पर्ने छात्राहरुको संख्याको आधारमा यस कार्यविधी बमोजिम हुने गरी विधालयको खातामा रकम निकास गर्न सकिनेछ ।
- ७) उपदफा (६) बमोजिम प्राप्त वजेटबाट विधालयहरुले स्थानीय सामग्री ज्ञान सीप उधमशीलता रोजगारी प्रवर्द्धन हुने गरी सेनिटरी प्याडको व्यवस्था गरी छात्राहरुलाई वितरण गर्न सक्नेछन ।

१७. प्रतिवेदन पठाउनु पर्ने: यस कार्यक्रमको कार्यान्वयनको प्रगति वितरण मन्त्रालयले तोकेको ढाँचामा चौमासिक रुपमा विधालयले स्थानीय तहमा र स्थानीय तहले प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालय र मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

१८.अनुसुची हेरफेर तथा थपघट गर्ने: मन्त्रालयले यस कार्यविधिको अनुसुचीमा आवश्यक हेरफेर तथा थपघट गर्न सक्नेछ ।

१९. बाझिएमा अमान्य हुने: यसकार्यविधिको कुनै व्यवस्था प्रचलित नेपाल कानूनसंग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म कार्यविधिको व्यवस्था अमान्य हुनेछ ।

अनुसुची -१

(दफा ३ को उपदफा (४) संग सम्बन्धित)

स्यानीटरी प्याडको न्युनतम मापदण्ड

1	Type and physical , Regular with wing napkin with uniform thickness throughout without any wrinkles and distortion . the sanitary napkins shall have a soft feel and when worn shall not chafe or give any uncomfortable feeling . they shall be free from all sorts of foreign matter.
2	Raw Material Permitted .a. Absorbent Filter plant based raw materials such as wood pulp cellulose pulp bamboo fiber banana fiber and com with have natural sterilization effects tissue paper pure cotton shall be free from lumps oil spots dirt or foreign material b. covering the covering of the absorbent filter shall be of a good quality cotton or rayon knitted sleeving gauze or non - woven fabric with sufficient porosity to permit the assembled pad to meet absorbency requirements.
3	Size .size including minimum(240+20 mm length and 60to 75 mm width thickness 15mm+2mm)
4	Absorbency .the sanitary pad shall absorb at least 30 ml of colored distilled water and it shall not show leakage at the bottom or sides of the sanitary napkin
5	Disposability .disposable pad with covering removed shall be immersed in 15 liters of water and stirred the pad shall disintegrate in the sanitary napkin.
6	Color .the product shall be white in colour and shall be almost odourless.
7	PH Value .free from acid and alkali ph of absorbent material shall be 6-8-5(tested as per the method given in indian standard 1390)
8	Hygiene testing requirement .total viable count total number of bacteria and fungi shall be not more than 1000 cfu/gm and absence of staphylococcus aureus the napkin shall be tested for the presence of staphylococcus aureus in accordance with is 5887
	Part 2
9	the manufacture shall declare that all ingredients used in the product are safe for human use based on its known toxicological characteristics for intended use.
10	Packaging type .at least 90% compostable pack protecting package to product.
11	Packaging size . minimum 8 pads per pack
12	Biodegradability or compostability requirements . At least 90% degrade within 6 months (testing is performed and conformed from recognized and approved laboratory)

अनुसूची -२

(दफा २० को उपदफा (२) संग सम्बन्धित)

स्थानीयस्तरमा उत्पादित सेनिटरी प्याडको मापदण्ड

१. प्याडमा प्रयोग हुने कपडा सेतो रङको सुती वा मलमलको हुनु पर्नेछ र कपडाको लम्वाई कम्तीमा दुई हात र चौडाई आधा हात हुनु पर्नेछ ।
२. प्याडको गुणस्तर सुनिश्चितताका लागि पन्चानब्बे प्रतिशत सुती कपडा प्रयोग गरिएको हुनुपर्नेछ ।
३. कपडा अङ्काउन प्रयोग हुने खोले (वोङ्गी) प्रयोग हुने कपडा कम रंग डाइ प्रयोग भएको र सोसिने किसिमको कपडा हुनु पर्नेछ
- ४) वीङ्गको बनावट पीधबाट नचुहिने बटम साइड लीक प्रफ गरी तयार गर्नु पर्ने छ ।
- ५) वीङ्गमा प्रयोग हुने टाँक वा अन्य सामग्री र बनावट प्रयोगकर्तालाई सहज हुने किसिमको हुनु पर्नेछ ।